

N:o 84.

Af herr **D. Persson** i Tällberg, *angående ändrad lydelse af 6 kap. 4 § strafflagen.*

Andra § i 6 kap. strafflagen lyder: »I mål, som kroppsskada angå, skall under skadeståndet räknas icke allenast läkarelön och annan kostnad, utan äfven ersättning för hinder eller brist i den skadades näring, för sveda och värk, så ock för lyte eller annat stadigvarande men, om sådant blifvit honom tillfogadt.»

I detta lagrum stadgas sålunda tydligt, att den, som är vållande till annans kroppsskada, är skyldig att ersätta den skadade, förutom läkarelön och annan kostnad, ersättning för hinder eller brist i den skadades näring m. m. och detta utan afseende på den skadades ekonomiska ställning eller huruvida han för sin och sin familjs utkomst är beroende af det arbete, han personligen kan utföra och oberoende af dens tillgångar, som skadan föröfvat.

Att beloppet af en skadeersättning bör vara oberoende deraf, huruvida den, som lidit skada, är mer eller mindre förmögen eller fattig, eller huruvida den, som förorsakat skadan, kan anses hafva råd att godtgöra densamma, är en i det allmänna rättsmedvetandet så djupt rotfäst och enligt min uppfattning så riktig åsigt, att en motsatt åskådning måste betraktas såsom rättsvidrig. Om t. ex. A olofligen förstörer eller afverkar skog för B till 1,000 kronors värde, och B drager den förre inför rätta för att få ersättning för skogen, men rätten resolverade så, att, när A vore i dåliga ekonomiska omständigheter och B deremot vore så välbergad, att han kunde försörja sig och sin familj utan ersättning för skogen, pröfvades rättvist att ogilla käromålet eller

att på den grund bestämma skadeersättningen till blott halfva beloppet af skogens värde, så skulle sådant betraktas såsom en rättskränkning.

Och likväl finnes ett stadgande i 4 § af ofvan angifna kapitel i strafflagen, som i sin tillämpning leder till stor likhet med ofvan fingerade rättsfall.

Paragrafen i fråga har nemligen följande lydelse: »Komma make eller barn efter den, som dödad blifvit, att genom hans frånfälle sakna nödigt underhåll; då skall den, efter ty, med afseende å såväl den brottsliges tillgångar, samt andra omständigheter, skäligt pröfvas, tilläggas såsom skadestånd hvad för maken eller barnen tarivas till dess de sig eljest försörja kunna; och må det skadestånd, efter omständigheterna, sättas att utgå på en gång eller å särskilda tider.»

Häraf framgår, att det nästan uteslutande är parternas ekonomiska förhållanden, som läggas till grund för bestämmandet af skadeersättningsbeloppets storlek.

Man har här frångått den annars i vår lag allmänt gällande grundsats, att skadans värde skall vara normen för ersättningsbeloppet.

Enligt min åsigt borde dock icke i något fall olika ekonomiska förhållanden få rubba den likhet inför lagen, hvilken bör vara alla medborgares rätt och förmån.

Vid ett ytligt betraktande af de i 4 § tagna hänsyn till parternas ekonomiska bärkraft, kan man visserligen tro sig finna humanitära motiv, i det att den, som lidit skada och vore i stort behof af ersättning, finge mera än en mindre behöfvande, likasom ock den, som skadan föröfvat och hade god råd att ersätta densamma, borde betala mera. Men dels anser jag en sådan princip från moralisk synpunkt vara oriktig och, såsom jag nyss anført, rubbas derigenom likheten inför lagen. Och vid jemförelse mellan 2 och 4 §§ finner man, att en sådan humanitär grundsats icke utgjort motiven vid dessa lagrums affattande, i ty att den icke förekommer i 2 §; och dels — och deri ligger enligt min uppfattning grundfelet — leder ett sådant tagande af hänsyn till parternas ekonomiska förhållanden till den orimlighet från både moralisk och kriminel synpunkt att den, som föröfvat en större skada, *dödat* en person, kan slippa undan med en mycket lägre ersättning än den, som föröfvat mindre sådan, *skadat* en person.

Bjertast och oftast torde det mindre lämpliga uti nu anmärkta stadgande framträda vid afgörandet af ersättning för ofrivilligt skadande eller dödande af person, hvilket ej så sällan inträffar vid jernvägsdrift.

I 2 § af lag angående ansvarighet för skada till följd af jernvägsdrift den 12 mars 1886 är föreskrifvet, att jernvägens innehafvare (när

han nemligen anses vållande till olyckan) skall utgifva skadestånd enligt de i strafflagen stadgade grunder. Följden häraf har blifvit den, att den familj, som genom olyckshändelse *mistat* sin familjeförsörjare, har fått ett vida lägre ersättningsbelopp än den familj, hvars familjeförsörjare blott blifvit *skadad*. Ty i förra fallet skall man enligt de i strafflagen stadgade grunder pröfva, om familjen för sin utkomst är i behof af ersättning, men i senare fallet skall ingen sådan pröfning ske; utan der är det skadans art och beskaffenhet och icke förmögenhetsvilkor, som ligga till grund för ersättningsbestämmande.

På grund af hvad jag sålunda anfört, får jag vördsamt hemställa, att Riksdagen för sin del måtte besluta att 4 § i 6 kap. strafflagen får följande lydelse:

Var den, som dödad blifvit, familjeförsörjare, då skall den brottslige eller den, som till dödsfallet varit vållande, till familjen utgifva skadestånd efter som skäligt pröfvas, och må detta skadestånd, efter omständigheterna, sättas att utgå på en gång eller å särskilda tider.

Lagutskottet berättigas att vidtaga nödiga redaktionsförändringar.
Stockholm den 26 januari 1901.

D. Persson
i Tällberg.

I motionens syfte instämmer

A. Göransson.